

башкаўшчына

WHITERUTHENIAN NEWSPAPER „THE FATHERLAND“

Цана 1 н. м.

№ 21 (24)

20 чырвеня 1948 г.

ГОД ВЫДАНЬЯ 2

МІЖ ВАЙНОЮ Й МІРАМ ХТО ЗА МІР, ХТО ПРОЦІ

ПРАМОВА ПРЕЗЫДЕНТА ТРУМАНА

Баркелей у Каліфорнії (ДЭНА-Рэйтэр). Паводле Рэйтара, Прэзыдэнт Труман у межах свае перадвыбараных радыё-кампаній заклікаў СССР давесці свае жаданье міру адыхадам ад тактыкі «ціску» і «адкрытае агрэсіі». Адмова савецкага ўраду супрацаўва із сваймі ваеннымі саюзникамі дзяля сусветнага міру й адбувовы становіць «найгарчайшае рашчараваньне нашага часу».

Прэзыдэнт запяречыў сэпаратнія перамовы із СССР пра наяўныя між абодвумя краямі разыходжаньні ў паглядах. Сучаснае расчлапленыне. — сказаў ён, — паўстала не між СССР і ЗША а «між СССР і рэчыю съвету». СССР і яшчэ сателіты павінны спыніць падтрыманьне паўстанцаў у Грэцыі й не перашкоджаць задзіночаньню паўночнае Карсі з паўдэннай.

Съвет жывець сяньня ў няпэўным часе між вайнай, выгранай з такімі вялікімі ахвярамі, і мірам, ікі яшчэ не даеца рэалізація. Прыйчына ляжыць у большай частцы ў захаваныні аднае нацыі — СССР. «Мы не маём ніякіх варожых або агрэсіўных мэтаў супраца СССР або якога-небудзь іншага краю. Мы не вядом ніякае хвальшчывае вайнай», — сказаў Прэзыдэнт. ЗША давялі свае мірныя намеры наступнымі мерапрыемствамі: 1) развязаньнем наўсядлікае ў гісторыі войскове арганізацыі; 2) дэмабілізацыяй арміі, што змагаліся ў Эўропе на Ціхім акіяне, 3) працягнавамі, у якіх ЗША хацелі падзяліцца сваімі таямніцамі атомнае сілы зь іншымі нацыямі пад праўчымі гарантіямі мірнага ўжываньня яе, 4) блізу 20-ма міліярдамі даліяў пазыкаў і падарункаў іншым нацыям. СССР-жа наадварот: 1) адхіліў удзел у праграме эўрапейскае адбувовы, 2) на ўсіх міжнародных канфэрэнцыях ужываў «тактыку зацягванья й прапаганды», 3) ужываў сваё вето ў ЗН «надмерна» і «без разумных асноваў», 4) ува ўсходніяй Эўропе ўжываў укосны агрэсіі, а супраць гаспадарстваў на сярэднім Усходзе — «надзвычайна войстыры ціск», 5) мяшаўся ўнутраныя справы іншых краёў праз «кіраваныя Масквою» камуністычныя партыі.

«Надзея чалавецтва на мір, — заключыў Прэзыдэнт, — засяяяя, каб злаўжывалі ёю для прапагандавых мэтаў або для карыслівых выгадаў адзіночныя асобы ці цэлыя нацыі. Мы зацікаўленыя ў міры, а не ў пропагандзе. ЗША наважаныя заставацца моцнымі для справы міру. Іхны курс застаецца нязменным».

ЗАМІР'Е З БАЯМИ

Тэль-Авіва (ДЭНА-Рэйтэр). Хоць назіральнікі ЗН дзеля дапілоўваньня ўвойшлага ў сілу чатырохтыднёвага замір'я ў Палестыне й падалі, што вененія дзеяніні спыніліся на ўсіх фронтах, аднак з абедвух бакуў паведамляеца пра ўсё новыя парушэнні замір'я. Гэтак, камунікат Ізраэля падае, што спробы Арабаў прабіца далей на разьмешчаным на паўдня ад возера Гулег адрезку Мішмар Гаярден адбітыя. Пры атакы на селішча Сед'ера вораг панёс цяжкія страты.

АПОШНІМ ЧАСАМ

* Брытанскі ўрад пастанавіў правасці ў Судане выбараў у установы збораў і стварыць кіраўнічую раду.

* 300 000 амэрыканскіх Ірландцаў звязрнулася да Прэзыдэнта ЗША і Кангрэсу з просьбай заклікаць Вялікабрытанію скасаваць падзел Ірландыі.

* Гаспада прадстаўнікоў кангрэсу ЗША прыняла закон пра разбудову паветраных сілаў на 70 эскадраў і падвышынне ліку актыўнага персаналу на 502 000 ч.

* Створаны новы турецкі габінэт міністраў пад прэм'ерствам Гасан Сака.

* Румынскі парламент пастанавіў нацыяналізація юрайважнейшыя румынскія прамысловыя й гандлёвые прадпрыемствы.

НОВЫ ПРЕЗЫДЕНТ ЧЭХАСЛАВАЧЧИНЫ

Прага (ДЭНА). Паводля ЦЭТЭКА, у гісторычнай Уладыслававай залі ў Градыне абраны на новага прэзыдэнта Чэхаславаччыны (на месца дра Бэнча, што адбылоў 7. 6.) генэральны сакратар камуністычнае партыі Чэхаславаччыны й дасcoleшт прэм'ер-міністар Клемэнт Готвальд. Ягону кандыдатуру, на працягову прэзыдэнтому кам. партыі, выставіў камітэт дзяяньня народнага фронту. Выбар адбыўся аднаголосна ўсімі абліччымі 296 дэпутатамі нацыянальнага збору (з агульнага ліку 300). Паводля нядаўна прынятага закона, галасаванье адбывалася простым падніццем рук.

ШТО ПЕРАВАЖЫЩЬ?

«ЭЛЕМЕНТЫ ВАЙНЫ Й МІРУ»

Лёндан (ДЭНА). Паводля АФП, у Лёндане апублікавана спавешчаныне «Міжнароднага камітэту для вывучэння эўрапейскіх пытаньняў» пра «элемэнты вайны й міру». Камітэт складаецца з выдатных Ангельцаў, Французаў, Нарвежцаў і Вольгійцаў, сярод іх быўлыя міністры й парламэнтары. Між іншымі, спавешчаныне падпісалі лірд Вансытарт, быўшы сталы сакратар брытанскага міністэрства замежных справаў, і лірд Брабазон, быўшы брытанскі міністар авіяпрадукцыі, скіраваўшы яго да прэм'ера і міністраў замежных справаў аліянтаў.

«Змаганье вакол Нямеччыны, — съязвярджае спавешчаныне, — якое цяперака разгульваецца, становіць цяжкаважкую небясьпеку. Аднак, выдаецца, што элемэнты міру пераважаюць элемэнты вайны». Далей спавешчаныне займаецца савецкімі плянамі інвазіі ў іншыя эўрапейскія краі. «Больш за чверць году, — піша ў дакумэнце, — розныя ўрады й генэральныя штабы заходніх нацыяў атрымваюць праз свае інфармацыйныя службы паведамленыні, якія гучаць даволі трывожна. У некаторых з гэтых паведамленыніяў кажацца аб съязгваньні савецкіх узброеных сілаў на ўсходзе. У іншых паведамляеца пра існаванье савецкіх плянуй інвазіі ў Францыю, Італію й Скандинавію. У іх падаюцца навет праўдападобнай тэрміні такое інвазіі. Паведамленыні гэтага роду, бяспречна, вымагаюць завойстраваньня ўвагі. Некаторыя зь іх падрабязныя, ды то кръгах западта падрабязныя й таму выклікаюць пэўны недавер. Гэта — пажаданыя элемэнты вайны наўвай».

Калі-б СССР пастанавіў раптам напасці на Заходнюю Эўропу з дапамогаю сваіх усходніх васальных гаспадарстваў, — кажацца далей, — «дык яны малі-б лёгка гэта зрабіць і за раўнучы кароткі час дасягнеть Атлянтычнага акіяну й Міжземнага мора».

СССР мае армію мірнага часу ў моцы калі з міліёнамі чал., зь якіх палавіна ў ўсходній Эўропе. Из швайцарскіх паведамленыніў выглядае, што Саветы съязгнулі ўздоўж Дунаю добра ўзброеных войскі ў моманты 500-600 тыс. чал. Гэтыя войскі маюць у рэзэрве 2 500 самалётаў. Далей спавешчаныне адзначае момузбройных сілаў нацыяў пад савецкім упрыгожваннем, асабліва Югаславіі. СССР цяпер прадукуе, як выглядае з заявы шэфа амэрыканскіх паветраных сілаў, удавая больш самалётаў, чымся ЗША, і мае падводны флот, які, праўдападобна, стаіць на першым месцы ў съведе (ад Немцаў? Рэд.). Апрача таго, ён праводзіць спрабы пасыланыя ракетаў тыпу «V-2» з падводных чаўноў. Далей спавешчаныне кажа пра арганізацыю нямецкіх армій ў СССР зь вялікае часткі міліёнамі іншымі савецкіх заеннапалонных, аб якіх ніколі больш ня чуеца, пад камандваньнем генэрала - фельдмаршала фон-Паўлюса і генэралаў фон-Зайдліца, Вагнера і Шэрнэра.

Сярод ««элемэнтаў міру»» спавешчаныне адзначае «вялікую перавагу амэрыканскай арміі над савецкай у галіне збройнага ўзброення». Важны й факт, што савецкая здабыча нафты ў 1947 г. станавіла 25 міліёнам тонав плюс калі 7 міліёнам тонав з краёў савецкіх сферыў ўпłyваў, тымчасам як здабыча ЗША у томы самым годзе дасягала 250 міліёнам тонав, плюс 81 міл. т. зь іншымі краёў амэрыканскага кантынэнту ды наверх — 41 міл. т. з Блізкага Ўсходу.

На канчатак спавешчаныне высноўвае, што падобная зъмена працягнаваў мірных перамоваў і трывожных пастановаў характарызавала час мюнхенскую канфэрэнцыю 1938 г. Ад мінулага красавіка Сав. Саюзу стала ясным, што магчымасці далейшае экспансіі ў Эўропе неваенними мерапрыемствамі вычарпаныя. Наступнымі месяцамі СССР будзе спрабаўца палепышыць свае вайсковыя пазыцыі стальнымі ціскам, «пакуль генэральны штабы пяцёх заходніх дзяржаваў на будуць у стане каардынаваць свае абаронныя мерапрыемствы, або пакуль амэрыканскія пляны новаўзброенія ня будуть належна далёка праўдедзеныя».

РАТЫФІКАЦІЯ ЛЁНДАНСКІХ ПАСТАНОВАЎ

Лёндан (ДЭНА-Рэйтэр). У Гаазе, Брусселе й Люксембургу выдадзены ўрадавыя камунікаты пра ратыфікацыю гаспадарствамі Бэнэлюкс лёнданскіх пастановаў у справе Нямеччыны. Пастановы, якія цяперака абмяркоўваюцца ў французскім нацыянальным зборы, ужо ратыфікаваныя ЗША й Вялікабрытаніяй.

КАНСТАНЦА

Імя Канстанцы добра ведамае ня толькі з гісторыі рэлігійнага жыцця Эўропы, але, праз яе, і з агульнай сусветнай гісторыі. Гэта тут, у невялікім цяпераке, із Швайцарыі, адбыўся сваім часам адзін з найвялікіх і найдаўжэйшых царкоўных зъездаў сярэднявечча — славуты Канстанці Сабор (1414-1418), на пастанову якога, між іншага, быў спалены наўяднайшы чэскі рэлігійны рэфармат і адзін з першых дзеячоў царкоўнае рэфарматыўнай — Ян Гус. Той самы Ян Гус, за адзін з галоўных грахоў якога тады была прызнаная ягоная спроба нацыяналізацыі царквы ў Чэхіі праз уядзеніе ў набажэнства народнае ческае мовы, пераклад у яе Святога Пісма (зроблены самым Гусам) і г. д.

Гісторыя захавала съветчаныні, што і сам Ян Гус і ягоны прыхільнікі — гусыты вельмі цікавіліся наўяднайшы праваслаўнай рэлігіяй. У вабінавальных пунктах, пададзеных інквізитарамі таму-ж Канстанці Сабору супраць аднаго з бліжэйшых Гусавых паплечнікаў і супрацоўнікаў Гароніма Праката, апошні вінаваціца ў тым, што прыбыўшы ў 1413 г. разам з Вялікім Князем Літоўскім Вітаўтам у Віцебск, дзе жыхары ў бальшыні праваслаўныя, ён публічна заяўляў, што вера праваслаўных Беларусаў «будзе й ёсьць дасканальная», намагаўся й намовіць самога Вялікага Князя Вітаўта застацца пры праваслаўі, у Полацку увайшоў у праваслаўную царкву і «ўхіліўшы калены, паў ніці», а навет «каб больш падабацца» ды «паказаць, што ён спагадае» праваслаўным Беларусам «у вабычаях, так-же, як і ў веры» — «адпусціў сабе даўгую бараду й валасы»...

І вось тая-ж нямецкая Канстанца, што нейкіх паўтисчы з гакам год таму сталася была за Гальготу ческім нацыяналізатаром царквы — гусытам, сяньня — воляю зъбегу акалічнасцяў, выпадку, ці воляю долі, ці мо і нейкай Вышэйшай Воляю — апынілася за съветку адна з наўяднайшынай падзеяў у жыцці тае саме Беларуское Нацыянальнае Праваслаўнае Царквы, якой так сымпатызавалі калісь гэныя гусыты, і то за съветку падзеі якраз у кірунку далейшага нацыяналізацыі гэтае Царквы.

Пэўна-ж, нядаўна ўрачыстое зъніцце «ўдовяга стану» з Беларуское Праваслаўнае Аўтакефальтнае Царквы, што адбылося 4-5 чэрвеня сёлета, пры абхіджаныні дня съятое Патронкі Беларусі Прп. Прадславы-Аўфрасінні Полацкае, у Канстанцы (аб чым мы ўжо падалі каротку радасную вестку папярэднім разам, а сяньня даём падрабізнейшую справаўздачу собскага карэспандэнта — Рэд.) — калі не фармальна, дык ува ўсім сваім сінсе заслугоўваючы для нас на назоў нашага Канстанцінага Сабору — урачыста ўпісвае старое імя бодэнзэйскага гарадка і ў нашу, як рэлігійную, так і наагул нацыянальную гісторыю. І няхай сабе гэтая нашая сяньняшняя Канстанца ані колькасна не дараўноўвае таму калінічнуму, ледзь не стаць тысячаму збору царкоўнікаў, ані размахам не сягае й як можа сягні ягоных усеўрэйскіх межаў, дык затое духам сваім, непакорным і несъмартным духам нацыянальнага і ў рэлігійным — перакрывае яна яшчэ раз хоць у нейкай малой частачцы той стары сярэднявечны дух закоўваньня нарадаў і спальваньня іхных жывых ідэяў ды імкненій — дух старое Канстанцы. Але-ж, жывуць народы, жыве іхнае наядымнае права славіць Бога й Хрыста самым і пасвойму, па кожнай часовай страце здабываеца зноў і зноў упорыстым і напорным змаганьнем.

Праўда, могуць сказаць, што Усяленская Параслаўная Царква наагул ніколі не вызначалася гэным духам скоўваньня нацыянальнага, што й не яна гэта спаліла Яна Гуса й тых гусытам, якраз ейных-же сымпатыкаў. Што ад самых сваіх пачаткіў яна як найшырэй дапушчала ў сябе нацыянальныя прынцыпіі як у арганізацыйным разрезе (царкоўная аўтакефальція), так і ў разрезе рэтуальности (народная

СПРАВЫ ДП

МЫ У АУСТРАЛИИ

Ужо два тыдні, як мы — 33 Беларусы — у Аўстраліі. Жывом у пераходным лягеры недалёка ад Сыднэю, у прыгожай горнай ваколіцы. Тымчасам вучымся ангельскіе мовы, а за два тыдні раздзедзімся на працу. 24 з нас падацу на цукровыя плянтацыі ў Квісленду, дзе будуць працаўца да калядоў. Па калядах яшчэ 6 месяцаў давядзенца згадзіцца на тулу працу, яку вызначаць улады, а тады ўжо кожны будзе магчы шукаць сабе такога заняту, які яму спадбаецца. Праўда, і цяпер мы мелі да пэўнай ступені выбар, бо можна было ехаць або да Фэрмэра, або на «шахты» (вугальле тут, у Аўстраліі, ляжыць наверсе), або ў тартакі, або на цымэнтавыя хвабрыкі. Найлепш аднак паплатныя цукровыя плянтацыі. Праца там цяжкая, цяжкія й кімнаты абставіны (трапічны клімат), але заработкаў найлепшыя (быццам 10-15 фунтаў на тыдзень).

Аўстралійцы ставяцца да нас надзвычайна прыязна. Праўда, яны вельмі дакладна «пайнфармаваныя» аб ДП, а злачынцах сярод іх і аў розных латыскіх і ўкраінскіх «бæёвых дывізіях», аднак гэта ня шкодзіць. Кошты ўтрымання тут нізкія, касцьмаш каштце 15-20 фунтаў, рады 40-50 фунтаў (б лямпаў), а найніжэйшая заработкаў плата — 5,5 фунтаў на тыдзень. Харчавыя прадукты вельмі-вельмі танныя, і 1-1,5 фунтаў зусім досьць, каб тыдзень пражыць. Блага тут з памешканнямі, бо дамы будуюцца малыя, як вілі, і паймо «кватаранта» або «субкатаранта» тут зусім назінае. Дом-жа з пляцам і гародам у горадзе 300-350 фунтаў, і ўрад дае на дагодных умовах выплаты. Некаторыя былыя ДП ужо навет забагацелі і ўжо маюць свае дамы, але гэта зі першых транспартаў.

Асабліва добра, калі хто прыедзе сюды жанаты, або калі едуць хлапцы і дзяўчыты ды тут жэніцца. Міну-

ЯК СЭНАТ РАЗВАЖЫУІ АДВАЖЫУСЯ

Амерыканская вайсковая газета ў Нямеччыне «Stars and Stripes» атісвае жывую дыскусію ў амэрыканскім сэнате пры амбэркаваны законапраекту пра дапушчэнне 200 000 ДП у ЗША. Выказваліся як прыхільнікі эміграцыі, нездаволены амежаніямі яе, так і супрапрэчнікі, абураныя, наадварот, «зашырокім размахам». Сэнатар Робэрт Тафт, адзін з кандыдатаў Рэспубліканскай Партыі ў будучыя презыдэнты ЗША, катэгарычна пірэчыў прапланове сэнатара Кема амежаніць колъксьмаша перасяленцамі з Эўропы. Тафт сказаў, што ён «шчырым сорцам» чуе абавязак ЗША прыняць прынаме 200 000 перамяшчэнцаў. Дэмакратычны сэнатар Говард Грэйс Войстрава крэтыкаваў вялікія амежаніні законапраекту, скарытаваўшы яго словамі: «Гара нарадзіла мыш» (зусім так, як гэта ў нашай «Бацькай-шчына» казала была...). Ізноў-жа, іншы дэмакратычны сэнатар Джэймс Істленд абураўся, што законапраект касуе ўсе дасосленіні законы перасялення, што працоўная сіла найперш патрэбная самой-же зруйнаванай Эўропе, што наагуа прыхільнікі законапраекту «заліў зямлю павадкай прапаганды».

Шмат спрэчак выклікалі 20 дадатковых рэгуляцыяў закону, найперш і асабліва — пытанье пайма «ДП».

лай нядзеляю ў нас параў з дваццаць павяячалася ў лягеры касцьце. Пазыжджаліся Аўстралійцы ў паразыблілі маладыя пары да сябе ў госьці. Па дарогах мала відаць Аўстралійцаў на ровэрэх, а яшчэ менш пешакі. Пераважна кожны мае аўтамашыну (300-350 фунтаў).

Каждая з нацыянальнасцяў ДП мае свае часовыя нацыянальныя камітэты. Такі камітэт стварылі мы, Беларусы. У яго ўваходзіць Уладзімер Гіры, Барыс Дзедавец і Аляксандар Калодка. Як толькі прыедзе больш Беларусаў — выберам ужо статы камітэт.

Ніхай адно гадзімай нашая чорная сотня на ткне сюды носа — тут не паракашчыца, мы ўжэ прэзэнтныя заходы ўжылі, дык сей-гой знаны тып дарма толькі праз акіяна будзе свае вантробы бу́гаць. Студэнты ёсьць магчымасць вучыцца. Такіх адсылаюць на працу ў юніверсітэцкі горад, а там ёсьць такія факультеты, якія працујуць толькі ўвечары. Юніверсітеты быццам дармовыя. Работнікі працујуць толькі пяць дзён на тыдзень.

У Сыднэі беларускую группу імігрантаў сфатаграфаваў рэпартэр газеты «Sydney Herald», і здымак быў у газэце. Таксама сяняня двух нашых хлапцоў сфатаграфавалі рэпартэры аднае газеты (хлапцы былі ў нацыянальных кашулях). Хоць гэта, а пашыраем знацьць ад Беларусі.

Вельмі пажадана было-б, каб як найбольш сюды прыхала нашых суродзічаў, нацыянальна чыстых і сумленных. І тут можна заснаваць сабе хоць мо і мініятурную і часовую (дай Божа!), але ўсё-ж — Бацькаўшчыну на чужыне.

28. 5. 48.

Ал. Калодка.

Законапраект уважаў за ДП асобу, што прыбыла ў Нямеччыну, Аўстрію або Італію не пазней за 22. 12. 45 г. Частка сэнатаў прапанавала перасунуць гэты тэрмін на 21. 3. 47 г., што дало-б магчымасць прыняць у ЗША шмат уцекачоў ад палітычных і рэлігійных перасьледаў на сваёй бацькаўшчыне. Супраць гэтага быў выстаўлены той матыў, што гэткі тэрмін даў-бы магчымасць «пралезыці ў ЗША» камуністым, якія, як сказаў рэспубліканскі сэнатар Рэвэркоў, прабраўліся ў лягеры ДП, чакаюць на нагоду перафрацаць ў Амэрыку ў разгаруць там сваю «бязбожную работу». Па канчальнім галасаваніні прыняты тэрмін законапраекту, г. зн. 22. 12. 1945 г.

Вялікую дыскусію выклікала й пытанье пра крытэрыі разъмеркаваныя эміграцыі у ЗША. Група сэнатаў прапанавала разъмяркоўваць паводзія нацыянальных «элементаў» і групаў, працарыянальна да іхнага запраўданія працэнту ў вагульным ліку ДП. Другая група прапанавала дзяліць паводзія ролігі, бо вымаганне прыняць 50% на сельскую гаспадарку фактычна ськіраванае супраць Жыдоў, што ня знаюць на гэтай гаспадарцы, і супраць каталікоў, якіх блізу ніяма ў «Усходній Польшчы» (г. зн. Заходніх Беларусі).

гэтай унты ў пыхкаю дымам. Як толькі начальства прагаласавала і ўсе разышиліся ў іншыя пакоі, сумнівата неяк зрабілася. Нешта ня вельмі сьпяшаціся людцы выбіраць, хоць пасыльны лі гайса па лягеры, як падсмелены, ды тады-сяды прытураў каго-небудзь. Неяк быў згроб Дуньку прыбіральшчыцу, дык разам з бараковымі пачалі інструктаж:

— А ну вас к лешаму, — баранілася тая, — я нічаво не панімаю...

— Тут і паміміца німа што. На вось гэтую паперынку, злажы ѹ кінь на скрынку, — завіхіцца кормы, у вакулях бараковы. — Дурная ты, у цябе-ж дзіця, хто табе паможа, калі нас не паслухаеш? Вось выпішам табе з магазыну сукенку, а так — дзе ты возьмеш?

Дунька, ці каб адчатіца, ці мі ўзахацелася ёй тае сукенкі, зрабіла, што трэба, і зараз-же вон. Да вечара больші нікто так і носу не паткнуў. Гэткім мэрам працедзеў я ўшчэ з ўядзелю цэлі дзень (а ўся цырымонія началася-ж ў суботу) ды дармо — пачку цыгарэтаў зарабіў ўсё-ж. Ну, я скажэце мне, мог я вам напісць — закончыў сібра.

— Дык калі тое было? А пасыля хіба хворы быў? — ня ўнімаемся мы.

— Пасыля, пасыля. То-ж бо ѹ то, пасыля зноў выйшла штуковіна. Папсовалася ў мяне электрыка, а ведаю, што Сыцёпка рыболовец лічыўся які-бы за майстра лягернага — ганю да яго. А жонка Сыцёпкава — асвою:

— Сыцёпак на зьвяздзе. А каб і быў дома, дык праўнікі вам ня будзе. Цыгарэты, як алехтыкі, аграбае той з вусікамі — ніхай і правіць!

— Дык ён-жа «Вызваленіе», кажу, набівае, воргні гэткі дымакратычны.

— Набівае ці падбівае, а цыгарэты лістрычныя ў яго, дык і йдзеце туды.

Да «вусіку» я не пайшоў, а наважкы лачакацца-ткі Сыцёпана. Ён, думаю, хоць і цыгаротаў ужо не дастасе, але хлапец нішто — дыя мяне зробіць, дармо, што жонка — ведама, баба. А да таго часу я ліст пісаць адкладжыў.

Нарэшце лачакаўся я ў Сыцёпкі.

— Ну, як там зъезд? — пытаюцца дзяля добра па-чатку.

— Гэта новага прадстаўніцтва?

— Але, кажу.

— Вратка ты мой! Гэта зъезд, дык зъезд,... — і Сыцёпка ў захаленіні загнуў трохлавярхова.

— Хто-ж там быў? — зацікавіўся я.

200 000 ДП і 2 000 ЧЭХАУ

Вашынгтон (ДЭНА-ІІС). Гаспада працтавіціў кангрэсу ўхваліла законапраект аб прыняціі 200 000 ДП у ЗША на працягу наступных двух год. Адначасна ўхвалена прыняць яшчэ 2 000 чэхаславацкіх падданых, якія ўцяклі із сваёго краю пасьля палітычнага перавароту ў лютым сёлета. Ухваленая сенатам прапанова прыняць польскіх вайскоўцаў, што не вяртаюцца ў Польшчу, а таксама прымаць Немцаў — адкінутых.

у СПРАВЕ АРГЕНТЫНЫ

«Згуртаваныне Беларусаў у Аргентыне» падае да ведама ўсім грамадзянам у Нямеччыне, што на лісты, запытаныні ў просьбы ў справе эміграцыі ў Аргентыну індывідуальна адказваць на будзе.

Хто запраўды зацікаўлены ў выездзе да Аргентыны, просьмі зварачацца да Беларускага Нацыянальнага Камітэту на Нямеччыну (Острагофен), які пайнфармаваны намі што да магчымасці выезду, жыцьця й заработка ў Аргентыне.

Галоўная Управа ЗВА.

СУПРАЦЬ ТУБЭРКУЛЁЗУ

ПК IPO паведамляе, што ў лягерах ДП усе амэрыканскіе зоны будзе праводзіцца масавая дасыледная прышчепнай праграма супраць тубэркулёзу.

Гэтая праграма будзе праведзеная ў наступным месцы пад наглядам Данскага Чырвонага Крыжа й становіць часткай праграмы пападраджальных мерапрыемстваў супраць тубэркулёзу ў Еўропе.

Дасыледваныне, якому падлягаюць усе ДП паміж 2 і 25 гадамі веку, складаецца з безбалочага дасыледваніння скury, якое ня мае дыягностычнай значаніні, а паказвае толькі ўспрымлівасць да тубэркулёзу там, дзе яна ёсьць. Прышчепкі будуть рабіцца толькі тым, хто пакажа нахіл да ўспрымлівасці да гэтай хваробы.

Лекары ПК IPO, падыніркуючы вялікія поступы, зробленыя нядаўна ў гэтай тэхніцы, кажуць, што прышчепкі безбалочныя й забесьпячаюць у высокай ступені даўгатрывалы імунітэт супраць тубэркулёзу.

КАРОТКІЯ ВЕСТКІ

— Аўстралійскае, радыё неўзабаве наладжвае перадачы ў нямецкай мове для лягераў ДП у Нямеччыне, каб заахвочваць ДП да эміграцыі ў Аўстралію.

і Украіне) і ў Прыбалтыцы. Аднак, бальшынё гэтая праграмы былі адкінутыя, і прайшло вымаганне зачонаўпраекту пра прыналежнасць ня менш за 50% перасяленцаў да краёў, аноктаўных чужою ўладаю, і ня менш за 50% — да земліроўбы.

Як відаць з газетаў, у лік гэтых 50%, што падаюць на ДП з аноктаўных краёў, маюць увайсыці ДП з Прыбалтыкі (Летувы, Латвіі, Эстонія) і тae-ж «Усходніе Польшчы» (Заходніх Беларусі і Украіны). Як чуваць, Прыбалты дамагаюцца вылучэння із гэтага катэгорыі, бо ўлучанне ўсе азначала-б ускоснае й фактычнае прызнанне анексіі іхных гаспадарстваў, чаго дасюль не прызнавалі ЗША. Дык калі-б яшчэ Прыбалтаў на іхнае жаданіне вылучылі з гэтага групы, усе таго 50% прыпалі-б на Беларусаў і Украінцаў, г. зн. ужо сёлета — 50 000. Но гэта ўжо быў-не такая і «мыш», асабліва для нас, Беларусаў, калі толькі добра стрыгчы вушыма й не страліцца варонаў, каму трэба... — Тота,

— Стой, — кажу, — дык гэта там было?

— А ты дзе думаў?

— Хіба ў нейкім найбольшым нашым, беларускім лягеры... — прызнаюцца прастадушна.

— І — а дзе-ж я ёсьць большы за наш? Толькі, што крывічы, дык нельга. Ну, хоць гэта ў кансьпіраціа, — кажа, — але ўжо як табе, дык можна: у Украінскім. А як-же вітаў нас камандант таго лягера — ё

